

Eun Nozveziad reo gwenn

Eun Nozveziad reo gwenn

Pez kentelius, en eun arvest, savet, e
kembraeg gant R. G. BERRY
ha troet, dioutan, e brezoneg,
gant Y.-V. PERROT ha GERAIN
DYFNALLT OWEN,
e testeni eus an
unvaniez striz
a zo etre
Kembre ha Breiz-Izel

Ar pezh-man a zo bet c'hoariet evid ar wech kenta,
e *Bleun-Brug* Lesneven, d'ar 5 a viz gwengolo 1928.

JOB PRONOST a rae an Tad. M. A. ROUDAUT ar vamm,
MARI TANGUY ar verc'h hag HERRY ROUDAUT ar mab.

C'HOARIERIEN :

GWILHOU HUWS (1), *Tad*.

ELIN HUWS, *Mamm*.

JANN, *Ar Verc'h*.

DIK, *Ar Mab*.

*An traou a dremen, en eun tiegez bihan, war ar maez,
e Bro Gembre.*

(1) Livirit *Huws* evel ma vije skrivet *Hiou*.

SKLERIJENN. — Eur gegin, en eun tiegez bihan diwar ar maez. Dirak ar zelaouerien eman an oaled; en tu kleiz ez eus eun nor a sko war an dereziou da vont d'an nec'h; en tu dehou ez eus eun nor all a sko war ar c'hraou zaout. En tu kleiz d'an oaled ez eus eur sofa koz, louet, hag a zo troet e gein ouz dor an dereziou hag en tu all ez eus eur gador vourret hag a zo troet he c'hein da zor ar c'hraou. Etre an diou aze-zenn-ze ez eus eun daol met arabad e stankfe an aoled a ranker da welet. Arrebeuri an ti a zo arreubeuri gempenn hep netra binvidik enno. Eun almanag a weler a-ispilh a-zioc'h ar chiminal. Pa zav ar gouel e weler Elin Huws, en he boned gand eur chal war he dioukoaz, azezet war he c'hador. Sellet a ra ouz an tan, en eur brederia. Elin he deus 70 vloaz. N'he deus ket a yec'hed eur pennad a zo. Komz a ra gand eur vouez glac'harus evel m'he divije bet kals da c'houzanv. He merc'h Jann a zo o ferra, war an daol. Gwech ha gwech ez a d'an aoled da lakat glaou en he ferr. Jann a c'hell kaout eun 40 vloaz bennak. Eun tamm eo kalet e kenver he mamm. Ar pezh he deus gwelet er bloaveziou tremenet en deus he c'haletaet ouz ar boan.

Eun Nozveziad reo gwenn

I

JANN, ELIN

JANN. — Troit eur vrochenn bennak en tan, 'ta, mamm, ha n'it ket da jom evelse da vantri edoug an holl amzer war ar pezh a zo tremenet.

ELIN *o renka an tan*. — An hunvre am eus bet dec'h da noz en deus laket va gwad da virvi.

JANN, *têr*. — Sebezus eo ez afec'h da derri ho penn gand hunvreo evelse; kals re en holl a fizians a lakit er c'hoz traou-ze.

ELIN, *oc'h huanadi*. — En hanv Doue, Jann, n'es ket da gomz ker rok-se ouzin; gwelet a res n'emaoun ket, war va zu, eur pennad a zo; n'em eus tamm yec'hed ebet ken.

JANN. — N'emaon ket o klask ober poan d'eoc'h, mamm, met e gwirionez, lezel a rit atao an hevel-lep traou da stourm ouz ho spered. Red eo d'eoc'h pelloc'h ehana da bleustri warno.

ELIN. — Aes eo d'it komz, evel ma res, va merc'h; te a zo bet yac'h a-hed da vuhez; n'out ket bet klanv miz ebet c'hoaz, e kement ha ma oufen, hag evel ma leverer a zo gwir:

Den n'amavez eur c'hlenved
Anez beza e danvet.

Ha diaes eo da dud, evel d'az tad ha d'it te, en em glevet gand tud hag a vez epad an daou benn eus an amzer o treuzeurel [treuzeuler] etre ar gwele hag an tan evel ma vezan-me. Sell, da dad...

JANN. — Pebez spered debret a rit c'houi! mamm. Gwelet a-walc'h a ran ho peus c'hoant da lavaret e tennan d'am zad ha n'oun ket gouest da gemeret perz e glac'har eun all.

ELIN. — Anat eo, evelato, e tennes muioc'h d'az tad eget d'az vamm: an hevelep spered ho peus. Gouzout a res ervat n'em eus biskoaz lavaret ger dizoare ebet d'it diwarbenn da dad. Eun den eun eo hag hegarat, da vihanan, war e veno, met an dra-ze ne vir ket e c'heller anzae ez eus meur a dra c'haro ennan.

JANN. — O! ya! Me ivez a zo hegarat ha koulskoude, em natur, ez eus meur a dra hag a zo garo ivez. Selaouit, mamm, tremenet em eus bloaveziou gwella va buhez o labourat, a-laz-korf, er c'hoz tamm tiegez bihan-man hag entetet em eus ouzoc'h eus va gwella pa ne c'hellec'h gounit nemed ar pep tosta da netra, ac'hanoc'h hoc'h unan.

ELIN. — Ya! Jannig, dereat kenan out bet em c'henver, ha ne dlefen ket en em glemm eus eur verc'h evel d'out, met, a-wechou, koulskoude, e welan e vezes rok ouzin. Marteze ez eus lec'h da gaout abeg ennoun rak dre ma kosaan e kouezan, a-nebeudou, em bugaleach.

JANN. — Nann! nann! n'em eus ket lavaret an dra-ze d'eoc'h ha ne garfen ket hen ober. Met setu aman ar wirionez; me n'oun ket evit beza war eun dro mel ha sukr ha ne gredan ket zoken e talvesfe ar boan da eun den beza evelse!

ELIN. — Da dad a lavar kemend all diwar e benn e-unan.

JANN. — Petra reoc'h ken? Red eo kemeret an traou evel ma teuont hag an dud evel m'emaint. Met petra eo an hunvre-ze en deus ho strafuilhet kement-se adarre 'ta?

ELIN. — A-ratoz kaer, Jannig, e klaskes ober poan d'in adarre, rak ne res ket eur van evit klevet hano eus a hunvreou.

JANN. — Nann! nann! diskleriit d'in hoc'h hunvre rak eur frealz e vo evidoun her c'hlevet.

ELIN. — Hunvreet em eus, en noz tremen, e oa dizroet da vreur Dik d'ar gêr hag en doa doare da veza doaniet ha skuizet skrijus. Her gwelet a raen ker splann ha ma 'z kwelan aze dirazoun breman ha stumm eun den toc'hor bras en doa; ya, stumm eun den maro a oa warnan; an hunvre-ze en deus va strafuilhet, mantrus!

(*Chom a reont sioul o diou.*)

ELIN. — Ne leveres ger, Jann!

JANN. — N'em eus netra da lavaret, rak anaout a rit pell a zo ar varn am eus douget war Dik.

ELIN. — Gouzout a ran; barn a res evel da dad; setu pemp bloaz aet ebioù d'eomp abaoe ma savas da dad war vaen an aoled-man ha ne ankounac'hain morse e c'heriou: roet en deus urz d'in da jom hep morse lavaret hano Dik, pa vije war al lec'h, ha biskoaz n'em eus dizentet outan e kenver an dra-ze, met va c'halon a zo rannet; karout a rafen komz gant da dad eus ar mab a zo tec'het, met ne gredan ket hen ober...

JANN. — Gwell eo d'eoc'h tevel; gouzout a rit ervat pebez den striz eo va zad p'en devez roet eun urz bennak.

ELIN. — Pebez nozvez e voe an nozvez-se ma tao-las e droad, war eur gador, evit lakat an almanag war vantell ar chiminal-man da guzat portred Dik vihan evit ma ne c'hellje den her gwelet ken, met da dad ne oar ket pet gwech e savan an almanag-ze, gand ar vrochenn, da zellet ouz va mab. Evidon-me eo atao Dik vihan pennmelen, daoust d'an holl drougou a c'hell beza graet.

JANN (*ginet ha du he fenn*). — Dik vihan, va Doue! koz a-walc'h eo hennez p'en deus ho laket da zizec'ha war ho treid, er pemp bloaz diwezaman ha p'en deus laket va zad da veza dek vloaz kosoc'h da velet eget ne d'eo, e gwirionez ha n'oun ket souezet n'en defe c'hoant ebet va zad da glevet hano eus e vab en ti-man. Dik vihan! ha setu aze avat eun hano da rei d'an hini en deus pellaet pep laouenedigez eus an ti-man evid atao!

ELIN. — Daoust hag eur vamm a c'hell ankou-nac'haat ar mab a zunas he laez?

(*sec'ha a ra he lagad gant traon he zavanher*)

Daoust d'ar pezh a leveroc'h te ha da dad, Dik eo va mab-unik, ar mab n'eus mab all ebet nemetan hag an dra-ze e vo atao. O va Doue! Ne ouezan ket e pelec'h eman epad an nozvez reo gwenn-man. Dik, perak out aet d'am lezel epad pemp bloaz hep gellout teurel va daoulagad warnout hag hep gellout klevet eur ger eus ar pezh a zo digouezet ganez abaoe m'out tec'het diwar va zro?

JANN. — Ma rit diouzin n'en em jaloc'h ket ken gand ar paotr-ze rak ne dalv nag eun daer nag eun huanadenn! (*An tad a deu en ti gand eur bal hag eur boutegad patatez; o lakat a ra en eur c'hogn, a-dre kein ar sofa, hag e teu da gichen an tan, d'en em domma. Emae wardro 70 vloaz, eun den eo ha p'en devez laket eun dra bennak en e benn a zo diaes bras hel lakat d'hen ankounac'haat. Kalet eo ouz e boan*).

II

TAD (*oc'h en em domma*). — Laonenn an avel a drouc'h, er pardaer-man, evel laonenn eun aotenn; yen bras e oa er c'harz, aze, bremaik.

ELIN. — Ar re n'o deus na ti nag oz, na gwele da gousket en noz, a zo kalet d'ezo chom, er miz, da loja pa vez yen an amzer evel ma 'z eo fenez.

TAD (*a gendalc'h d'en em domma*). — An truilhou-ze a dap ar pezh o devez gounezet; peurlies a o devez chachet ar c'har war o c'hein! Jann! n'eo ket echu da ampezadenn ganez c'hoaz; gwall lakat an noz da astenn an deiz a rankes 'm eus aoun; n'eus nemed eun eur pe ziu hepken etrezomp hag ar zul.

JANN. — Ne jom ket kalz a dra da ober ken.

TAD (*diwar e azez e tenn e vodreou hag e vou-tou*). — D'ar zadorn da noz eo ober holl labouriou an ti evit beza prest a-benn ar zul.

JANN. — Ha n'eo ket aman eo e tle ar beleg a deuio d'ar chapel koania warc'hoaz ha kemeret an the?

TAD. — Eo.

ELIN. — Piou eo ar beleg a dle dont warc'hoaz, Gwilhou?

TAD. — Ezra David, Llaullios.

JANN (*O tapa ar pezh a oa ganti war an daol*). — An Aotrou-ze, n'em eus ket a aoun o lavaret, — ha goude ma vefe tud diavéz ouz va selaou, — n'her c'haran ket nemeur.

TAD. — Jann, ne gavan ket aes da glevet oc'h ober fae war dud vat evelse!

JANN. — Pe vat pe fall ez eo, evid eur si fall en deus kemeret hag ho laka da vont en egar outan, pa vez en eun tu bennak.

TAD. — Pchini 'ta?

JANN. — Re figus eo, war va meno, war e voued. Perak n'eo ket mat d'ezan debri evel an dud all, e lec'h bezan o skrabat e blad evel eul labous yar pa glask e damm.

TAD. — Arabad eo d'it mont da gaout abeg, en eun den, evelato, evit disterachou evelse! (*Sevel a ra da lakat e vodreou hag e voutou e kichen ar boutegad patatez hag ez a d'an armel da glask ar Bibl ha goude beza tostaet an daol ouz an tan e kemer eur gador hag e tigor e levr*).

Koulz eo d'eomp lenn, breman, eur pennad eus an Aviel a-raok mont da c'hourvez. C'houi a lenno, fenez, Elin?

ELIN. — Nann! n'emaon ket kalz e chal d'hen ober.

TAD. — Diaesoc'h emaoe'h hizio?

ELIN. — Nann! koulz ha kent ec'h en em gavan, met n'oun ket evit tenna va spered diwar an dud reuzeudik a zo, er maez, er pardaez-man!

TAD. — Daoust hag eur pennad bennak a zo hag a garfec'h klevet kentoc'h eget re all?

ELIN. — Ya! lennit d'in ar barabolenn ziweza a zo e pemzekvet pennad Aviel Sant Lukas.

TAD. — Mat. Jann, prennet ez peus an nor?

JANN. — Nann! (*Mont a ra warzu an nor*).

ELIN. — N'es kêt d'her prena, breman, va merc'h.

TAD. — Perak? (*Elin ne lavar grik*). Prenn, evel en deizioù all. (*Jann a brenn an nor hag a azez war ar sofa dirak he mamm. An tad a denn e lunedou eus ar voest o glanna hag o laka war e zaoulagad. C'houilia a ra da glask ar pennad hag e teraou d'e lenn*). — *Eun den en doa daou vab hag ar yaouanka anezo a lavaras d'ezan: « Va Zad, roit d'in ar*

rann en ho peadra a dle digouezout ganen! » Hag e rannas etrezo e zavez. (Tenna a ra e lunedou diwar e zaoulagad, evel m'en divije ezomm d'o glannaat eun eil gwech). Hag eun nebeud deizioù goudeze, eur wech dastumet gantan kement tra a deue d'ezan, ez aes en eur vro bell hag eno e foranas e zavez, o veva en hudurnez.

(*Klevet a raer eun taol gwan war an nor*).

ELIN. — Chomit a-zav eur vunutenn, Gwilhou; me gred beza klevet unan bennak o skei war an nor.

TAD. — Ne dleer ket distresa eul lennadeg evelhen.

ELIN. — Re yen eo evit lezel unan bennak, er mēz, fenez, Gwilhou!

(*Skei a raer, eun eil gwech, krenfoc'hik*).

TAD. — Jann, gwell eo digeri an nor evelato; marteze, ar beleg, a go deuet er pardaez-man, elec'h dont warc'hoaz ar beure! (*Jann a denn ar prenn hag a zigor an nor*).

JANN. — Piou a zo aze?

DIK (*o tont en ti, dre an nor, liou morlivet warnan, ha treut maro; bec'h en deus o vale. E vouez a zo garo ha dalc'h mat her c'hlever o pasaat*). — Jann!

ELIN (*o sevel gouestadig war he zreid hag he mouez o krena*). — Piou a zo 'ta, Jann? Va c'hez DiK? te eo a zo aze? lavar. Deus da gichen an tan, va mabig me, da domma da zaouarn skournet. Atao e vezes war va spered, epad an nozveziadou reo gwenn evel houman.

TAD (*trenk*). — Elin, azevit ha n'it ket da vont er mēz ac'hanoc'h hoc'h unan evelse.

ELIN. — Gwilhou! Gwilhou! penaos n'her grafen ket pa welan Dik vihan deuet en dro goude kemend all a vloaveziou tremenet er maez eus ar gêr: « Va mab a oa maro hag eo deuet da adveva; kollet e oa hag eo adkavet! »

TAD (*c'houero*). — Gwreg! Mez a dlefec'h kaout o lavaret gerioù sakr evelse diarbenn eur c'hrouadur ker fallakr (*hen diskouez a ra gand e viz*) en deus hon diskaret dirak ar barrez a-bez hag hon tostaet ouz ar bez, pell a-raok hon amzer, ha ruziet gand ar vez, c'houi, e vamm ha me, e dad. Hag eur mab eo an hini en deus sanket an tachou e archedou e dud?

ELIN. — O, Gwilhou! va laza a reoc'h gant ho kerioù ker flemmus ha ker kalet da glevet!

DIK (*a dosta gouestadik ha mezok ouz an daol hag a astenn e zourn d'e dad*). — Va zad, ha teurvezout a rafe ganeoc'h starda va dourn d'in c'hoaz?

TAD (*o tenna e lunedou hag ouz ho lakat er voest*). — N'her grin ket.

ELIN. — Gwilhou! Dik eo, ar mab unik hon eus ni!

TAD. — Va mab-me a zo maro c'houec'h vloaz a zo pa guiteas ar gêr, en eun doare mezus. Jann, mall eo d'it mont d'az kwele. (*Jann a enaou eur c'houlouenn hag an tad a zav poueziou an horolach*).

ELIN. — Chom, Jannig; Dik, me a zo sur, en deus naoun; aoz eun dra bennak d'ezan. Eun tamm bennak a zebri, n'eo ket 'ta, va faotr bihan?

DIK. — N'em eus ket a naoun, mamm; mont a c'helles d'az wele, Jann!

ELIN. — Asa! va faotr kêz, red eo d'it debri eun tamm bennak. Pegoulz ez peus debret evid ar wech diweza?

DIK. — N'ouzon ket! e gwir! n'ouzon ket! met evit breman n'eo ket digor va c'halon da zebri tamm.

JANN. — Mat neuze ez an d'an nec'h (*hag e ya, dre zor an dereziou, gand ar goulou*).

ELIN. — Tosta ouz an tan, va mabig-me. (*Ha Dik, war e zaoulin, a dosta ouz an tan, harp ouz daoulin e vamm a weler o kemeret e zaouarn da c'houzout ha tomm int*). Doue ra viro pep hini! da zaouarn a zo yen, evel ar pri gwenn; en hanv Doue, tomm i, mat ' diouz an tan ha kemer eur werennad the, Dik vihan, da ober plijadur d'in, pa ne ve ken.

DIK. — Nann! mamm, gwir; n'oun ket gouest, da gemeret netra, met karout a rafen gellout gourvez, war ar sofa-man, e kichen an tan, ma kav mat va zad her grafen. Skuiz oun, met me a dec'ho warc'hoaz kerkent hag an deiz, ma c'hellan gourvez aman fenoz.

TAD. — Ma chomes aman fenoz ne ri kammed ebet da vont eus an ti-man a-raok dilun veure. Torret ez peus lezenn ar zul epad ar bloaveziou diweza-man, met warc'hoaz n'her gri ket, en ti-man, pe mar d'eo an dra-ze eo a zo en da benn, gwella ez peus da ober eo mont en hent dioc'htu.

Gra eta da zibab: unan a zaou eo, pe chom aman fenoz ac'han da zilun veure pe mont en hent raktal. Ha breman Elin, deuit m'ho skoazellin da vont d'an nec'h.

ELIN. — Ha n'ho peus ket eur gwele da Zik?

DIK. — O! me gousko war ar sofa-man, ma roit d'in eur pallenn pe eun dorchenn.

TAD (*o vont e dor an derziou*). — Jann, taol aman d'an traon eur pallenn hag eun dorchenn.

ELIN. — Ha n'ankounac'ha ket teurel keuneud en tan, va mab-me ! E gwir, n'ouzon ket penaos e c'hellfen da lezel da unan er gegin-man.

TAD (*e kichen dor an dereziou*). — Red eo bet d'eoc'h e zilezel epad meur a gant noz, epad ar c'houec'h vloaz diweza-man, pa ne oa ket nec'het famm ebet ganeoc'h hag eo sebezus ma ne c'hell ket chom, heb e vamm, aze e-unan, edoug an noz-man, breman (*dougen a ra eur pallenn hag eun dorchenn hag-o stlepel a ra war an aoled*). Setu i aze ; breman, Elin, roit d'in ho prec'h ha me ho skoazio da bignat d'an nec'h.

ELIN (*o kemeret e vrec'h a zav en he sav*). — N'ez peus ket roet d'in eur pok hepken, Dik, goude beza het keit all er maez eus ar gêr.

DIK (*o vriata e vamm*). — Set ' aman, mamm.

ELIN. — Me gav d'in eo dec'h eo e pokan d'it c'hoaz pa 'z laken en da wele; noz da d'it, va mabig ker ; O va Doue ! ne blij ket d'in al liou gwenn a welan war da zivoc'h, nag an doare a gemeres da basaat (*En em zistaga a ra diouz vrec'h he gwaz hag ec'h azez adarre*). — Gwilhou, it d'ho kwele ; ne finvin ket eus an toull-man, er pardaez-man ; n'heller ket lezel Dik, aman e-unan, ker morlivet all ha ma 'z eo ; gwenn eo evel eur c'horf maro.

DIK. — Selaouit, mamm garet, ma na 'z it ket raktal d'ho kwele, me a zo o vont ac'han, dioc'htu, e kreiz ar yenienn vras ; it eta, gant va zad ; me a vo brao bras, aman, va-unan.

TAD (*o sellet piz ouz Dik*). — N'em eus ket da welet c'hoaz oc'h ober ker brao d'az vamm ha ma

res hizio (*sec'h*). Breman lavar d'eomp ha klanv out pe ne d'out ?

DIK. — N'oun ket.

ELIN. — Lavar ar wirionez, va faotr me ; pegeit a zo ez peus paz evelse ? Eur paz fall kenan a gav d'in ez peus !

DIK. — It d'ho kwele, mamm ; me a vezo seder evel an alc'houder, warc'hoaz veure,... ma vezan beo !

TAD. — Breman, Elin, pignomp.

ELIN (*a zav sikouret gand an tad hag a gerz harpet, war e vrec'h, betek dor an dereziou ; en em gavet e kichen an nor e tro he daoulagad warzu he mab*). — N'ankounac'ha ket lakat keuneud en tan ; leun eo toull ar geuneudog ; ni a vezo savet warc'hoaz araok ma tihuni. Noz vat, Dik vihan.

DIK. — Noz vat, mamm. (*Ha gant aoun*). Noz vat, tad.

TAD (*a dro warzu Dik, hep lavaret ger*). — Breman, Elin, taolit evez, aman, avat, o pignat an dereziou. (*Dik a zo e-unan, hag e weler eman o prederia ; sellet a ra en dro dezan, hag, en eun taol, e wel an almanag hag e kav e bortred kuzet dindan. Renka a ra e ballenn hag e dorchenn, gwella ma c'hell, hag e tosta ouz dor an dereziou da zelaou. Lakat a ra e dog war e benn hag e sav kolier e zae en dro d'e c'houzoug ha goude beza en em dommet eur pennadig e voug ar goulon hag e ya er mêz dre zor ar c'hraou, hag e ouel gouses-tadik hag e serr an nor, war e lerc'h, heb ober trouz ebet. Epad eur vunutenn ar gegin a jom goullou ha tenval. An tad a ziskenn eus ar zolier, hanter ziwisk ; war e vrec'h e toug pallennou ha linseliou, ha war e lerou, e kerz didrouz, warzu ar sofa ;*

lezel a ra an traou a zo gantan da goueza pa wel n'eus den ebet ken er gegin; enaoui a ra ar goulou hag e sell en dro d'ezan, sebezet; gervel a ra gouestadik: Dik, Dik vihan, e pelec'h emañ ? O veza ma ne glev den o respont e red warzu an dereziou hag e c'halv: Jann, Jann, deus d'an traon dioc'htu. Endra ma teu Jann er gegin, an tad a wisk e voutou.

JANN (o tigouezout). — Petra ' zo va zad ?

TAD (strafuilhet). — Dik a zo aet kuit. Ni a viro ar c'helou ganeomp, eur pennad, hep her rei da anaout d'az vamm ; a hent all e varvo.

JANN (strafuilhet kenan). — Dik a zo aet kuit ? Ha da belec'h ?

TAD. — Doue her goar ! met eun dra bennak a lavar d'in em eus gwelet e benn beo evid ar wech diweza. Me eo em eus graet d'ezan mont ac'han, er pardaez-man ; gwelet en deus ne oa digemeret nemet gand e vamm. Enaou ar goulou, Jann, ma 'z in d'ar c'hraou-zaout da velet. (Jann a enaou al letarn tra ma laka hen ar vantell vrasa a zo a-ispilh ouz dor an dereziou). Breman sav, e kichen an nor, gand ar goulou-ze, en dra ma c'houiliin ar c'hraou (ez a an tad er maez ha Jann war an treuz a zalc'h ar goulou. A-benn eun nebeud munutenou e klever Elin o skei gant he baz).

JANN. — Tad, deuit aman 'ta ; eman mamm ouz ho kolver. (An tad a deu en ti, bervet).

TAD. — Da vamm am galv ? Petra raimp-ni ? na pebez darvoud a zo digouezet ! Kerz da draon an dereziou ha gand a ri, atao, n'es ket da lavaret d'ezi eo aet Dik er maez ; ranna rafes d'ezi he c'halon.

(Ez a Jann war dreuz an dereziou, nemed e chom a-wel d'ar zelaouerien).

JANN. — Ouz hor gervel e oac'h, mamm ? (Selaou a ra ar pez a lavar he mamm evit gellout hen lavaret d'he zad). Emae o c'houenn ha fallaet eo Dik p'eo gwir omp diskennet hon daou. Petra livirin ? Respontit raktal.

TAD (nec'hetoc'h eget biskoaz). — Lavar ar pez a giri, gant ma ne liviri ket an traou war eun ; michans, e pardono d'eomp hor geier.

JANN (ouz he mamm). — Ankounac'haet hon eus, va zad ha me, prena an noriou, (respont a ra d'eur goulenn all a ra outi he mamm). Dik ? ya ! kousket mik eo ! (Dont a ra diwar an dereziou da gaout he zad). A ! ta ! va zad, petra raimp breman, rak n'hon eus ket a amzer da goll ?

TAD (azezet e benn harpet ouz an daol). — Aoun am eus n'em befe lavaret ar wirionez d'az vamm. Va c'halon a ro d'in da anaout e kousk Dik ker kalet ma ne zihuno ket ken. O ! ne gredan ket mont er maez en aoun d'e gaout maro, dre aze, en eun tu bennak.

JANN. — Ma kirit ez aimp hon daou d'e glask.

TAD. — Nann ! chom, te, e kichen an nor gand ar goulou en da zourn ! Ha lavaret eman Dik, er mêz, dindan ar reo gwenn, bec'h d'ezan chom, en e zav, ken hejet eo gand e baz. (Mont a ra er maez, eur wech all, gand al letarn, ha Jann a jom dirak an nor digor, gant he goulou. Dem goude e teu an tad en dro, gant daerou en e zaoulagad hag ec'h azez ouz an daol e benn etre e zaouarn).

JANN (he brec'h war gouzoug he zad). — Va zad, n'ho kwelis morse ken trist-se ! ha mont a rin da glask Dik ?

TAD. — Nann ! kavet eo ! maro eo aze e kichen drav al liorz. Deuet eo, hep mar ebet, d'ar gêr, da vervel.

JANN (*strafuilhet a-grenn*). Maro! Dik a zo maro!

TAD. — Maro eo, a-raok ma 'm eus gellet starda e zaouarn, da ziskouez d'ezan eo ankounac'haet pep tra ha digor bras va zi d'ezan evelkent; dis-kennet e oan eus va gwele, a-ratoz kaer d'e bardoni, hag oun en em gavet re ziwezat, siouaz d'in, siouaz d'in! « O va mab Absalom, va mab, va mab, va mab Absalom, penaos n'em eus me ket gellet mervel evidout, Absalom, va mab, va mab!

Plougerne, 9 a viz Eost 1928.

